

EZÜSTINGESEK

PÁRATLAN OLDAL - LXIV. évfolyam, 25. szám, 2020. június 19.

Emailt kaptam Mezei atyától. Nagybetűkkel és helytelenül írta: *SZÉGYELJE MAGÁT!*

A gyergyóditrói születésű, magát székelynek mondó Mezei András a clevelandi Szent Imre-templom katolikus plébánosa, és öt éve érkezett Amerikába. Azt kérdeztem tőle, miért rendez temploma, amelyik ugyebár amerikai vallási intézmény, Trianon-megemlékezést fohással, imával, szenteléssel a templom melletti parkolóban. Hogyan válhatott keresztény vallási eseménnyé Amerikában Trianon? Az USA-ban ugyanis az adótörvények szerint kizárólag vallási tevékenységet folytathatnak a templomok.

Arra is emlékeztettem, hogy régebben nem voltak „békediktátumi” megemlékezések, mert az amerikai magyarok többsége büszke volt Wilson elnök sikeres béke-erőfeszítéseire. Száz évvel ezelőtt a 40 000 példányban megjelenő clevelandi *Szabadság* lelkesen üdvözölte a párizsi egyezményeket: „Aláírta a békét Magyarország” – harsogta a fejcím.

Horthy Trianon-kultusza sem volt népszerű. Igaz, éppen a clevelandi Louis K. Birinyi (avagy Birinyi Kossuth Lajos) publikált egy könyvet 1938-ban a trianoni békeszerződés érvénytelenségéről *Why the Treaty of Trianon is Void* címmel.

Birinyi és barátai csatlakoztak a Silver Legion mozgalomhoz, és a Trianon-kultuszt annak programjába próbálták beilleszteni. Tagjaikat Silvershirtnek, vagyis Ezüstringeseknek nevezték, de a fránya amerikai hatóságok 1941-ben betiltották a fasiszta mozgalmat. Birinyi ellen csak azért nem indult eljárás, mert ugyanabban az évben elhunyt. (Michael Cikraji: *The History of the Cleveland Nazis 1933-1945*)

Mezei atya azt írja: „Ez nem politika, hanem nemzeti ügy! Hogy merészeli megkérdőjelezni nemzeti összetartozásunkat!?” De hát ez Amerika! Lehetséges lenne, hogy Mezei atya nem hallott a Pledge of Allegiance-ról, az amerikai hűségeskürről, amelyet iskolákban mondatnak el a gyerekekkel?

A verőfényes Trianon-nosztalgia-szertartásra főleg idősebb emberek mentek el. Jó néhányan elbóbiskoltak a székeken, de a szertartás végén felálltak, és aki tudta, elénekelte a magyar és a székely himnuszot.